

Novadā apsekoti jau teju 200 graustu

Pašvaldība līdz šim vairākas reizes rīkojusi bijušās bibliotēkas ēkas izsoli. Diemžēl neveiksmīgi.

Koka ēkas Brīvības ielā Dobelē varētu būt nākamās, par kuru likteni spriedīs vietvarā.

Dobeles novada dome 27. oktobrī notikušajā domes sēdē apstiprināja grozījumus nolikumā par vidi degradējošu būvju komisijas nolikumu. Tādējādi var sacīt, ka beidzot ir pielikts punkts novada teritorijā esošo graustu sakārtošanas juridiskajai pusei, un ir atlicis reālais darbs: objektu, ko var klasificēt kā vidi degradējošus, apsekošana, komisijas atzinums un tālākās darbības – darbs ar nekustamo īpašumu saimniekiem, risinājumu meklējumi un, ja sadarbība neveidojas, - paaugstinātā nekustamā īpašuma nodokļa (NĪN) likmes piemērošana. «Zemgale» interesējās, kā šajā jomā ir veicies līdz šim.

Trīs kategorijas

Pirmām kārtām pašvaldības būvvaldes būvinspektore EVA NAMSONE atgādināja, ka saskaņā ar izstrādātajiem un domē apstiprinātajiem saistošajiem noteikumiem Dobeles novadā ēkas tiek klasificētas trijās kategorijās: vidi degradējoša, cilvēku drošību apdraudoša un sagrūvusi būve.

- Pie pirmās no minētajām kategorijām pieder ēkas, kuru īpašnieka ilgstoši, teiksim, ne pārāk veiksmīgas apsaimniekošanas rezultātā tiek bojātas nama ārējās konstrukcijas un citas tās daļas. Iespējams arī, ka netiek savlaikus veikti nama iekšējo remontdarbi, vizuālā apsekošana, pārbaudes. Tad bieži vien viss sākas ar lokāliem jumta bojājumiem, kas nav savlaikus pamanīti un novērsti, līdz ar to mitruma un citu ārējo faktoru ietekmē jau tālāk tiek pakāpeniski bojātas ēkas konstrukcijas, fasāde, sāk lobīties krāsa, drupt apmetums, veidojas lokālie atsegumi un pakāpeniski sākas arī bojājumi nama pamatos. Tāpat problēmas rodas arī no laikus nesāktotām lietuss notekūdeņu sistēmām un tā tālāk.

Tāpat pie vidi degradējošiem objektiem tiek pieskaitītas arī ēkas, kas varbūt netiek ilgstoši izmantotas, bet laika gaitā kļuvušas vizuāli nepievilcīgas, piemēram, tām trūkst logu, durvju ailes un tālāk.

Cilvēku drošību apdraudošas būves jau ir tādas, kur vai nu, ilgstoši neko tur nedarot, vai, piemēram, kādas stihiskas nelaimes gadījumā ir notikuši nopietni bojājumi, bet nav veikti nepieciešamie

ēkas konservācijas darbi un jau nopietni bojātas atsevišķas konstrukcijas, piemēram, jumta pārsegums, radušies bojājumi ārsienās un tā tālāk, tādējādi apdraudot apkārtnējo cilvēku drošību vai pat dzīvību. Šādos gadījumos īpašnieka pienākums ir liegt nepiederošām personām iekļūšanu šādos objektos, tas ir, teiksim, aiznaglojot logu, durvju ailes, un tā tālāk.

Sagrūvusi būve – faktiski tās ir ēkas drupas, kuru atjaunošanai nav nekāda nedz tehniska, nedz ekonomiska pamatojuma, un īpašniekam būtu jānodrošina šo faktiski būvgružu aizvākšana.

Iesniegta informācija par 415

Būvinspektore pastāstīja, ka līdz šī mēneša vidum būvvaldē bija apkopota informācija par 415 objektiem, kas, iespējams, klasificējami kā atbilstoši vienai no augstākminētajām trijām kategorijām. Saraksts veidojies gan no objektiem, par kuriem informējuši pagastu pārvalžu vadītāji, kuri tika lūgti iesūtīt to viņu teritorijā esošo ēku sarakstu, kurām, viņuprāt, būtu jāpievērš uzmanība pirmām kārtām, gan arī tiem, ko pamanījuši būvvaldes speciālisti paši.

- Līdz 13. decembrim būvvaldes darbinieki bija apsekojuši 198 objektus. Pieņemti 68 lēmumi par paaugstināto NĪN likmi 3% apmērā. 42 objekti pašlaik atrodas sakārtošanas procesā. Vēl 217 objektiem būvvaldes amatpersonām vēl ir jāveic pirmreizējā apsekošana.

Tā kā esošais saraksts ir gana iespaidīgs, kā prioritārie objekti, ko

apsekot, tika izvirzītas būves abās pilsētās, tātad Dobelē un Aucē, kā arī pagastu centros. Savu pirmreizējo atzinumu būvinspektori iesniedz komisijai, kas jau tālāk lemj par rīcību katrā konkrētajā objektā.

No apsekotajām 198 būvēm deviņas klasificētas kā sagrūvušas, 74 – cilvēku drošību apdraudošas, 79 – kā vidi degradējošas. No apsekotajām ēkām 118 objektu ir priekšvērtējamā, 80 pieder pašvaldībai.

Sarakstam tikai informatīvs raksturs

Ja runā pa teritoriālo sadalījumu, no jau pieminētajiem 415 visvairāk uzskaitīto objektu atrodas Ukru pagastā (58), Krimūnu (38), Auru un Bikstu pagastā (katrā 30), kā arī Dobelē (46). Bet jāuzsver, ka šī informācija nav vērtējama kā objektīva, drīzāk tikai kā informatīva, jo sarakstā iekļauto objektu skaits katrā no apdzīvotajām vietām līdz šim vairāk vai mazāk bijis atkarīgs no tā, cik aktīvi šo informāciju par savu pagastu apkopoja un iesniedza pagastu pārvalžu vadītāji.

Un, protams, lauku teritorijās ļoti daudz ir tādu graustu, kas palikuši «mantojumā» no agrākajiem kopsaimniecību laikiem: kopsaimniecību kūtis, kaltes, mehāniskās darbnīcas, garāžas un tā tālāk.

Iespējams, nākamās būs ēkas Brīvības ielā

Eva Namsone arī skaidroja, ka šo 415 objektu skaitā ir arī tādi, kuru vairs dabā nav. Piemēram, šogad pašvaldībai ir izdevies veiksmīgi nojaukt tai piederošos graustus Gardenē, bijušajā padomju armijas daļā, bet, tā kā būvvalde vēl nav izsniegusi apliecinājumu par šo objektu neesamību dabā, tie vēl nav izslēgti no «graustu saraksta».

Vaicāta, kuri pašvaldībai piederošie objekti varētu nākamie, kuru nojaukšanai vai sakārtošanai vietvara varētu ķerties klāt,

sarunbiedre sacīja, ka ir izskanējis viedoklis, ka tās varētu būt vecās koka ēkas pašā Dobeles centrā, Brīvības ielā, netālu no mazā «Rimi» veikala.

Tiek domāts arī, ko iesākt ar bijušās bibliotēkas ēku, kas atrodas turpat netālu un ko pašvaldība līdz šim nesekmīgi mēģināja pārdot izsolē, tās pagalmā esošajām saimniecības ēkām, arī bijušo «apsardzes» ēku, kas atrodas līdzās tiltam pār Bērzes upi.

Procedūrai vairāki etapi

Kāda tad ir pati procedūra, lai objekts tiktu klasificēts kā grausts? Tātad vispirms būvvaldei tiek iesūtīti to objektu saraksti, kuri būtu apsekojami vai arī tādas dabā pamana paši būvvaldes speciālisti, kā arī par šādiem objektiem var ziņot paši iedzīvotāji.

Seko objekta apsekošana dabā, un būvinspektors sagatavo savu atzinumu. Tas tiek iesniegts izskatīšanai komisijā. Tā pieņem lēmumu par būves klasifikāciju vai papildus veicamajiem pasākumiem, piemēram, fasādes pārkrāsošanu.

Ja ēka tiek atzīta kā cilvēku drošību apdraudoša vai vidi degradējoša, šo komisijas lēmumu nevar apstrīdēt. Apstrīdēt var termiņu, kurā īpašniekam jāveic darbi vai uzdotie pienākumi. Par komisijas lēmumu īpašnieks tiek informēts rakstiski, kā arī par to, ka viņa īpašumam tiks piemērota paaugstinātā NĪN likme 3% apmērā. Ja cilvēks savu īpašumu sakārto un par to informē komisiju, paaugstinātā NĪN likme tiek atcelta.

Pozitīvais piemērs Šķībē

Eva Namsone pieļāva, ka jaunā sistēma un paaugstinātā NĪN likme varētu būt nekustamo īpašumu saimniekiem labs stimuls beidzot tomēr kaut ko darīt, lai situāciju mainītu uz labo pusi. Viņa akcentēja – pašvaldības mērķis nav īpašniekus sodīt, bet

gan mudināt sākt darboties.

Kā vienu no pozitīvajiem piemēriem viņa minēja bijušo pamatskolas ēku Šķībē, kas ilgstoši bija pamesta un pagalam nolais-ta. Tagad objektam ir nomainījies īpašnieks, kurš jau ķeries klāt pie darbiem, lai novērstu nepiederošu personu iekļūšanu ēkā. Viņam attiecībā uz šo ēku ir ļoti tālejoši plāni, kuros ietilpst tā atjaunošana pilnībā. Plašāk savas ieceres viņš gan būvvaldei vēl pagaidām nav atklājis, zināms vien, ka tuvākajā laikā šis cilvēks gatavojas iesniegt būvniecības ieceri.

Apburtais loks

Vēl viens variants, ja ēka atzīta kā cilvēku dzīvību apdraudoša, ir iespēja, ka pašvaldība par saviem līdzekļiem šo īpašumu nojauc un šos līdzekļus piedzen no objekta saimnieka. Tiesa, pagaidām šī prakse faktiski nav pieņemta. Vai šajā jomā situācija varētu mainīties, jau būs politiskais lēmums, par ko būtu jālemj domes deputātiem.

- Jārēķinās arī, ka jebkura grausta nojaukšanai nepieciešami ļoti lieli finansiāli resursi – atkarībā no īpašuma lieluma runa var būt par vairākiem desmitiem tūkstošu eiro, tāpēc katrs gadījums būtu jāvērtē individuāli, izvērtējot arī, vai maz no būves saimnieka būs reāli piedzīt šo naudas summu, - savu kārt kolēģes sacīto papildināja būvinspektors ALBERTS LITVINS.

- Tāpēc nereti veidojas tāds kā apburtais loks: cilvēks senākos laikos ir privatizējis, piemēram, kādu

(Vēl – 6. lappusē)

Indras Cehanovičas foto

MAF
Mediju atbalsta fonds
Projektu finansē Mediju atbalsta fonds
no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem
Par lappuses saturu atbild raksta autors

LĪDZJŪTĪBAS

(V. Kokle-Līviņa)
Lūgsim tavai dvēselītei
Debesceļā mieru gūt,
Lai ar tevi zvaigznes starā
Varam domās kopā būt.

Izsakām dziļu līdzjūtību
Dainai Kreicbergai
ar ģimeni, māti mūžībā
pavadot.

Tutiņu ģimene un
Ināra Briede
(K. Apškrūma)

Paliks dzīvības vidū tavs darbīgais
gājums,
Jo tik auglīgu mūžu jau neizdzēs riets,
Un caur kokiem un bērniem būs
turpinājums
Tai saulainai gaitai, ko beidzi tu iet.

Skumju brīdī esam kopā
ar Tevi,
Jāni,
tuvu cilvēku aizsaulē aizvadot.
SIA «Dobeles namsaimnieks»
kolektīvs
(Z. Purvs)

Bet reizēm grūti to saprast,
Kā viss vienā mirklī var zust.
Mūsu visdziļākā līdzjūtība
Inārai Apinei,
no vīra uz mūžu atvadoties.
«Starīņa» dejotājas
(V. Brutāne)

Viss, kas paveikts gadu tālēs,
Kapu priedēm pāri augs.
Tikai bālsis tevi pašu
Pie mums vairāk neatsauks.
Izsakām līdzjūtību

Rozīšu ģimenei,
mammu un vecmāmiņu
pavadot mūžībā.
Lodiņu, Škorņiku, Sproģu,
Dargēļu un Purenīņu ģimenes

PAKALPOJUMI

Piegādājam bērza skaidu
briketes. Zvanīt 26376844.

VISS PAR REKLĀMU
Zemgale
28635322

PĒRK

automašīnas ar vai bez
TA. Labas cenas. Zvanīt
27426140.

SIA «AIBI» iepērk liel-
lopus, jaunlopus, jērus,
zirgus. Iepērkam arī biolo-
ģiskos lopus. Samaksa tū-
lītēja. Tel. 20238990.

AUTOMAŠĪNAS. Tālrūnis
20294598.

Auto kapsēta pērk un
noraksta nolietotas auto-
mašīnas līdz 3,5 tonnām.
Samaksa tūlītēja. Telefons
27347347.

Pērku nolietotu tehniku
un citus nevajadzīgus krā-
mus. Samaksa uzreiz. Tālr.
22011130.
grāmatas. Tālr. 22721881.

PĀRDOD

alkšņa malku: 1 m, 2 m,
40 cm, skaldīta, klučos.
Min. daudz. 5–10 m³, krau-
ta. Tel. 20089882.

skaldītu malku. Alksnis:
3 m3 – 220 EUR, 5 m3 –
340 EUR, 7 m3 – 430 EUR.
Cenas norādītas berkubos
ar piegādi. Tel. 20270681,
28366344.

pašaudzētu cūkgaļu ar
piegādi. Tālr. 29580000.

sausu skaldītu malku ar
piegādi. Tel. 29110364.

zosis Ziemassvētku ce-
petim. Zvanīt 26808966.

W
SVEASKOG
BEZ MAKSAS attīra no
krūmiem laukus un citas
aizaugušas platības.
PĒRK zarus, cirsmu atlikumus,
šķeldojamo materiālu.
☎ 26 663 273

Novadā apsekoti jau...

(Sākums – 4. lappusē)

bijušās kopsaimniecības saimniecības ēku, tā gadiem nav izmantota un ir briesmīgā stāvoklī, bet saimnieks, kurš labprāt to tiešām nojauktu, to vienkārši nevar izdarīt, jo viņam nav tik lielu finanšu līdzekļu.

Viens no iespējamajiem risinājumiem – īpašumu pārdot. Tiesa, cik būs potenciālo pircēju šādam graus-tam, ja vien tas nerobežojas, piemē-ram, ar kādu lauksaimniecībā izman-tojamu zemes gabalu, kura saimnieku šāds pirkums varētu ieinteresēt, lai paplašinātos... Daži šādi precedenti novadā gan ir bijuši, bet tikai daži.

Darbošanos ierobežo arī nepilnības

Viņš arī minēja, ka diemžēl nekus-tamo īpašumu jomā likumdošanā ir vēl diezgan daudz citu nepilnību, kas apgrūtina šādu objektu sakārtošanu.

- Piemēram, ir situācijas, kas vēs-turiski izveidojušās, ka ēka nemaz nav reģistrēta kadastrā, bet dabā tā pastāv. Jā, būvinspektori var šādu ēku apsekot un vērsties pie zemes gabala īpašnieka, informējot, ka, lūk, uz viņam piederošā zemes gabala atrodas šāds grausts, bet juridiski jau šī ēka neeksistē...

Vēl viena problēmsituācija – ēkām nav kadastra subjekta (tas ir, tām ir ne-

noskaidrota piederība vai tās ir bezpie-derības). Piemēram, ir tā saucamie da-lītie īpašumi, kad zeme pieder vienam cilvēkam, ēkas – citam.

Cita situācija – piemēram, bijušās kopsaimniecības noliktava. Nevienš to par pašām savulaik nav vēlējies privatizēt, arī kolhoza vairs sen nav. Tad nu iznāk, ka šī ēka ir bez subjek-ta. Saskaņā ar spēkā esošo likumdo-šanu šādas ēkas ir piekritīgas zemes īpašniekam. Bet, lai viņš šīs ēkas li-kumīgā ceļā padarītu par savām, ir jāuzsāk attiecīgs tiesvedības process, jāsamaksā ar to saistītie izdevumi, kas arī nav mazi. Un tikai tad, kad būs saņemts attiecīgs tiesas lēmums, šīs cilvēks varēs šo ēku uz sava vārda ierakstīt Zemesgrāmatā. Jā, piekritī-ga viņam, jo atrodas uz viņa zemes, bet šīs zemes saimnieks nav ieinte-resēts iegūt šo ēku savā īpašumā. Un kurš viņu var piespiest?

Pagaidām apsekoti un zināmi ir 20 šādu objektu, bet to novadā noteik-ti ir krietni vairāk. Bet ceru, ka vismaz ar daļu zemju īpašnieku mums izdosies panākt visām pusēm izdevīgu risināju-mu.

Deklarējies graustā, bet reāli...

- Vēl viena problēmsituācija vei-dojas, ja grausti pieder likvidētām ju-

ridiskām personām, tās vairs neeksistē un nav arī viņu saistību pārņēmēja. Tas ir, īpašums Zemesgrāmatā ir reģistrēts uz, piemēram, konkrētas SIA vārda, bet reāli šāda SIA savu darbību jau ir pār-traukusi, - stāstīja Eva Namsone.

- Vēl ar ko nākas saskarties: objek-ta īpašnieks nav sasniedzams, jo, pie-mēram, atrodas ārzemēs, mums nav nekādu datu par šī cilvēka deklarēto vai faktisko dzīvesvietu. Vēl viens variants – persona ir deklarējusi savu dzīvesvie-tu viņam piederošajā graustā.

Ko reāli šajā situācijā var darīt? Personai krājas nenomaksāto nodokļu parāds un teorētiski pašvaldībai tiesī-bas šo īpašumu atsavināt. Bet šādam variantam nevajadzētu kļūt par meto-di. Pašlaik novadā ir zināmas apmē-ram desmit šādu situāciju. Viens no zināmākajiem – pamestais piecstāvu dzīvojamais nams Gardenē. Saimnieks savu dzīvesvietu ir deklarējis ēkā, bet kur viņš reāli dzīvo, kā ar viņu sazinā-ties – informācijas nav.

Pašvaldības būvinspektori lēsa, ka visu 415 pašlaik sarakstā iekļauto objektu apsekošanu varētu pabeigt līdz nākamā gada vasarai. Tika gan bilsts – ar to jau nekas nebeigsies, jo jau tagad ir skaidrs, ka saraksts nemi-tīgi papildināsies ar jauniem objek-tiem.

Indra Cehanoviča

Mirklis no tirdziņa norisēm.

Labrenča tirdziņš Tērvetē

Ceturtajā Adventē Tērvetes estrādē notika emocijām bagātais Labrenča tirdziņš, kas tika aizvadīts Ziemassvētku gaidīšanas laika noskaņās.

Līdztekus tirdziņam Ziemassvētku vecitis un viņa palīgi sveica mazos Bukaišu, Augstkalnes un Tērvetes pagasta bērnus, kuri neapmeklēja izglītības iestādi. Ikvienam bija iespēja atrast Ziemassvētku dāvanu sev vai kādam mīļajam, jo amatnieku un mājažotāju Tērvetē netrūka. Katrs atnākušais varēja izgatavot savu sveces liesmiņu, ko iedegt par godu svētkiem.

Alise Kruglauža
Publicitātes foto

Diskusija par Pokaiņu...

(Sākums – 1., 2. lappusē)

sugu, kuras ir aizsargājamas un salī-dzinoši retas. Runājot par pašu info-centru, tas ir komplektā ar šo vietu, un tā būtību un būtību izsaka apzīmējums «informācijas centrs».

Vēlos uzsvērt, ka nekāda infor-mācija ne par vēsturi, ne par ar-heoloģiju, pētījumiem šajā vietā nav pieejama un saredzama. Aicinu šo informācijas centru turpmāk, sākot ar 2023. gada 1. janvāri, izmantot paredzētajam mērķim jeb informāci-jas sniegšanai par visām tām daudz-veidīgajām lietām, kuras atrodas Po-kaiņu mežā.

Informācijas centrs ir atdzīvināms un padarāms par apmeklētājiem nepie-ciešamu informācijas iegūšanas vietu. Esmu gatava piedalīties informācijas

sagatavošanā un sniegšanā. Mans ska-tījums ir tāds, ka šai vietai nedrīkstētu būt nekādi «uzslāņojumi», šeit jebku-ram būtu jādod iespēja saprast, kādēļ šī vieta vispār ir.

«Zaļā klase» skolēniem

LVM pārstāvji uzvēra, ka nekādas izmaiņas pašā Pokaiņu mežā netiks veiktas un satraukumam par šīs mis-tiskās vietas pastāvēšanu kā tādu, nav pamata.

Kā viens no informācijas centra izmantošanas veidiem tika piedā-vāts variants izveidot tajā «zaļo kla-si», kurā skolēni varētu mācīties par dabu, tāpat telpās varētu rīkot dažā-das radošās darbnīcas, meistarklases. Šāda sistēma ir ļoti izplatīta, piemē-

ram, ārzemēs. Šo variantu piedāvāja «Vides draugu» valdes priekšsēdētāja Ina Gudele.

- Man ir aicinājums LVM sadar-bībā ar Dobeles novada pašvaldību rast risinājumu, kā saglabāt esošo informācijas centru, jo tas ir sociāli atbildīgs devums sabiedrībai. Pokaiņi īsti nebūs tā vieta, kura nesis milzu ienākumus, tā ir vieta, kas ir citāda, specifiska.

Ideju par «zaļo klasi» atbalstī-ja arī domes deputāts Edgars Gaiga-lis.

Diskusijā par Pokaiņu informāci-jas centra tālāko nākotni tika ielikts daudzpunkts, un visu klātesošo iero-sinājumi tiks ņemti vērā, lai nonāktu pie galējā lēmuma.

Alise Kruglauža

AS „Dobeles dzirnavnieks”
sveic uzņēmuma pensionētos darbiniekus
Ziemassvētkos un Jaunajā gadā!

Aicinām dāvanu saņemt pie uzņēmuma
apsardzes Spodrības ielā 4, Dobelē,
darba dienās no plkst. 10.00 līdz 18.00.

Jautājumu gadījumā lūdzam
sazināties pa tālr. 63723289,
mob. tālr. 28486238.

Gaidīsim jūs līdz
30.12.2022.

Apdrukājam
t-kreklus un citus
auduma izstrādājumus

tipogrāfijā
Dobelē, Brīvības ielā 31,
tālr. 29404548.